

Bartın Üniversitesi
İslami İlimler Fakültesi Dergisi

*Journal of Bartın University
Faculty of Islamic Sciences*

e-ISSN: 2619-9343

Sayı/Issue: 20
Güz/Autumn
2023

BARTIN

Sahibi / Owner

Prof. Dr. Erol KIRDAR
(İslami İlimler Fakültesi Dekan V.)

Editör / Editor

Doç. Dr. Muhammed YAMAÇ

Editör Yardımcısı / Co-Editor

Arş. Gör. Dr. Yasir BEYATLI
Arş. Gör. Zeynep YAZICI

Alan Editörleri / Section Editors

Prof. Dr. Abu Jamal Md. Qutubul Islam NUMANİ
Prof. Dr. Michel TUCHSCHERER
Prof. Dr. Shamsul ALAM
Doç. Dr. Kamil ÇOŞTU
Doç. Dr. Mehmet ALTUNMERAL
Doç. Dr. Muhammed Ali YILDIZ
Doç. Dr. Vahit Celal
Dr. Öğr. Üyesi Duygu KAYALIK ŞAHİN
Dr. Öğr. Üyesi Fuat DAŞ
Dr. Öğr. Üyesi Ghazwan YAGHİ
Doktor Adayı Mehmet Ata MİRZAOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Murat MİRZAOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZDEN
Dr. Öğr. Üyesi Nihal İŞBİLEN
Dr. Nurullah DAĞ
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Saeyd Rashed Hasan CHOWDURY
Dr. Öğr. Üyesi Yunus ABDÜRRAHİMOĞLU
Arş. Gör. Dr. Yasir BEYATLI
Arş. Gör. Merve BASILKAN
Arş. Gör. Mustafa YANÇ

Dil Editörleri / Language Editors

Doç. Dr. Duygu Kayalık ŞAHİN
Dr. Öğr. Üyesi Ayhan CAN
Dr. Öğr. Üyesi Tarek Mohamed Elmorsy HUSSEIN
Arş. Gör. Merve BASILKAN

Kitap Değerlendirme Editörü / Book Review Editor

Arş. Gör. Dr. Mehmet Yunus YAZICI

Sekreter / Secretary

Arş. Gör. Dr. Hayrettin BAHAR
Arş. Gör. Seher ÖZTOPRAK KOCA

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Abu Jamal Md. Qutubul Islam NUMANİ	University of Dhaka, Bangladeş
Prof. Dr. Âdem CEYHAN	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Ayten	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Asife ÜNAL	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Burhan BALTACI	Kastamonu Üniversitesi
Prof. Dr. Celal TÜRER	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Ejder OKUMUŞ	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk KARACA	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Prof. Dr. Halit EV	Manisa Celâl Bayar Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan MEYDAN	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin CERTEL	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Michel TUCHSCHERER	L'institut de Recherches et d'Études sur les Mondes Arabes et Musulmans (IREMAM)
Prof. Dr. Muammer CENGİL	Hitit Üniversitesi
Prof. Dr. Shamsul ALAM	University of Dhaka, Bangladeş
Prof. Dr. Yakup CİVELEK	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Coşkun BABA	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Davut EŞİT	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Hammet ARSLAN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin AKYÜZ	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Muhammed YAMAÇ	Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ghazwan YAGHİ	Leiden University, Institute of Area Studies (LIAS)

Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi (BÜİİFD) yılda iki kez yayımlanan hakemli bir dergidir. Yayımlanan yazı ve makalelerin içeriği ile ilgili tüm sorumluluk yazarlarına aittir. Bu dergi Eriş Plus, Eurasian Scientific Journal Index (ESJI), ROAD, ROOTINDEXING, Academic Resource Index (ResearchBib), BASE (Bielefeld Academic Search Engine), Directory of Research Journals Indexing (DRJI) tarafından taranmaktadır.

Yazarlar dergide yayımlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır. | *Authors retain the copyright to their work under the CC BY-NC 4.0*

HAKEM KURULU/ REFEREE BOARD

Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi (BÜİİFD), en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır. Hakem isimleri gizli tutulmakta ve yayınlanmamaktadır.

Adres / Address

Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi 74100 Bartın-TÜRKİYE

e-mail: islamiilimlerdergi@bartin.edu.tr

Tel / Phone: 0378 501 10 00/1273

Değerli Araştırmacılar,

Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi'nin Aralık 2023 (20) sayısında yer alan birbirinden değerli araştırma makaleleri ile huzurlarınızda olmaktan mutluluk duyuyoruz. Öncelikle 2023 yılında Dergimizin elde ettiği başarılarla değinerek heyecanımızı siz değerli okuyucularımızla paylaşmak istiyorum. Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi olarak ERIH PLUS indeksine kabul almış bulunuyoruz. TR DİZİN, EBSCO, ATLA RELIGION, CEEOL, MLA, INDEX ISLAMICUS gibi ulusal ve uluslararası indekslere müracaatlarımızı yaptık ve yakın zamanda sonuçlanmasını bekliyoruz. Bununla birlikte aramıza 2023 yılı içerisinde ulusal ve uluslararası çapta tanınmış bazı akademisyenlerin dahil olmasıyla birlikte güçlenen Editöryal Ekip ve Yayın Kurulu'nun özverili çalışmalarıyla önümüzdeki süreçte SCOPUS ve Web of Science'da dizinlenen İlahiyat alanı dergileri içerisinde yer almayı hedefliyoruz. Bu anlayışla elde ettiğimiz/edeceğimiz başarı, her bir sayı için özverili bir şekilde çalışan Editöryal Ekip ve Yayın Kurulu'nun gayretlerinin bir neticesidir. Bu vesile ile her birine yoğun emekleri dolayısıyla teşekkür ederim. Diğer taraftan Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi'nde gerçekleştirilen bazı gelişmelere de işaret etmek isterim. Her sayıda bir öncekinden daha iyi olmayı hedefleyen Dergimize yönelik sürekli iyileştirme çalışmaları devam etmektedir. Dergimizin yayımlanmak üzere gönderilen makaleler, Yayın Kurulu ön değerlendirmesi ile seçilmektedir. Bu açıdan Yayın Kurulu Dergimizin yayım süreçlerinde önemli bir role sahiptir. Dinamik bir yayım süreci yürüten dergimiz, aynı dinamizmi Editöryal Ekibi için de sürdürmektedir. Bu kapsamda Yayın ve Editör Kurulumuzda uzun zamandır yoğun emek sarf ederek Dergimize büyük katkılar sunan bazı hocalarımız aramızdan ayrılırken ulusal ve uluslararası statüde tanınmış yeni Yayın Kurulu ve Editör Kurulu üyelerimiz ekibimize dâhil olmuştur. Bu vesileyle Yayın ve Editör Kurulu üyelerinin her birine katkılarından dolayı müteşekkik olduğumu ifade etmek isterim. Dergimize Aralık 2023 sayısında yayımlanmak üzere (1 Temmuz – 1 Kasım 2023 arasında) 14 makale gönderilmiştir. Editör Kurulu incelemesi ile Yayın Kurulu değerlendirmesi neticesinde 6 makale reddedilmiş, 1 makale iade edilmiş, 7 makale hakem değerlendirmesi sürecine geçmiş ve hakemlerin onayını alan 4 araştırma makalesi ve 1 kitap değerlendirmesi bu sayıda yerini almıştır. Bu sayıda yayımlanan 4 makalenin; Tefsir, Hadis, Felsefe gibi uzmanlık alanlarının literatürüne katkı sağlamasını umuyoruz. Aralık sayısında yer alan makalelerin sıralamasında Yayın Kurulu'nun değerlendirmeleri göz önünde bulundurulmuştur. Bu sayıda emeği geçen Yayın Kurulu üyelerimize, Editör Kurulu'na, makaleleri ile Aralık 2023 (20) sayısını oluşturan yazarlarımıza, yaptıkları özenli

değerlendirmelerle makalelerin yayımlanma süreçlerine katkı sunan hakemlerimize emekleri için şükranlarımı sunarım. Oldukça yoğun bir sürecin sonunda büyük emeklerle hazırlanan çalışmalarla karşınızda olan 20. sayımızın Sosyal Bilimler alanına katkı sunmasını temenni ederim. Bu sayıyı İsrail'in katliamı altında yoğun bombardımanlara karşı direnen Filistinli kardeşlerimizin hak mücadelesine ve özgür yarınlarına ithaf ediyoruz. Dergimize gösterdiğiniz ilgi için teşekkür eder, Haziran 2024 (21) sayımızda tekrar görüşmeyi dilerim.

Doç. Dr. Muhammed YAMAÇ
Editör

İÇİNDEKİLER

Araştırma Makaleleri / Research Articles

Muhittin AY

Klasik ve Modern Tefsirde Kadının Konumu (Kurtubî ve Abduh-Reşîd Rızâ Örneği)
The Position of Women in Classical and Modern Tafsir (The Case of Qurtubî and
'Abduh -Rashîd Rîzâ)..... 7

Şule SOYAL ŞENEL

Rivâyetleriyle Muâze el-Adeviyye
Muâze al-Adawiyya With her Narrations..... 34

Faruk ÖZDEMİR

Hâkim el-Cüşemî'nin et-Tehzîb fi't-Tefsîr Adlı Tefsirinde İlâhiyyât Bahisleri ve
Mu'tezilî Görüşlerin Etkisi
The Issues of İlâhiyyah in al-Hâkim al-Jushamî's Tafsîr Titled al-Tahdhîb fi al-
Tafsîr and the Influence of Mu'tazilite Views..... 69

Gülhan ŞERBETÇİ

Ş. Teoman Duralı'nın Biyoloji Felsefesi Anlayışı İçerisinde İnsanın İki Boyutu
The Two Dimensions of Human Being Within Ş. Teoman Duralı's Philosophy of
Biology 97

Kitap Değerlendirmeleri / Book Reviews

Tamer YILDIRIM

Gerard Walter'ın Lenin Hakkındaki Düşünceleri
Gerard Walter's Thought on Lenin..... 115